

Sh.X. Samiyeva, N.A. Sharapova,
L.X. Nematova

DIZAYN VA AMALIY DASTURLAR

O'quv qo'llanma

**Buxoro muhandislik-texnologiya instituti
Buxoro davlat universiteti**

Sh.X. Samiyeva, N.A. Sharapova, L.X. Nematova

DIZAYN VA AMALIY DASTURLAR

**O'quv qo'llanma
(60210400-Dizayn (milliy kostyum va aksessuarlar)
ta'lim yo'nalishi talabalari uchun)**

**“Durdona” nashriyoti
Buxoro – 2023**

UO‘K 37.013.77(075)

32.973-018.2ya73

S 28

Samiyeva, Sh.X.

Dizayn va amaliy dasturlar [Matn] : o‘quv qo‘llanma / Sh.X. Samiyeva .-

Buxoro: Sadriddin Salim Buxoriy, 2024.-148 b.

KBK 32.973-018.2ya73

O‘quv qo‘llanmada dizaynda zamonaviy axborot texnologiyalarini qo‘llash jarayonlari, shuningdek Eleandr, CAD, SAPR va boshqa amaliy dasturlar to‘g‘risida tushunchalar berilgan bo‘lib, har bir mavzuning mazmuni asosiy tushunchalar, ta‘riflar, kalit so‘zlar va semantik tezislar bilan yoritilgan.

O‘quv qo‘llanma oliy ta‘limning “Dizayn” yo‘nalishi talabalari va magistrantlari uchun mo‘ljallangan bo‘lib, ishlab chiqarishda uskunalarni yaratish va ishlatish bilan shug‘ullanadigan muhandis-texnik xodimlar uchun foydali bo‘lishi mumkin.

Taqrizchilar:

BuxMTI “TSIT” kafedrasi dotsenti, t.f.n. G.I. Temirova

“Amir Ma‘murjon” MChJ direktori M.A. Ma‘murov

***Darslik O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar
vazirligining 2023 yil 22-noyabrdagi 537-sonli buyrug‘iga asosan
nashr etishga ruxsat berilgan.***

Ro‘yxatga olish raqami 888120.

ISBN 978-9910-04-155-6

MUNDARIJA

Kirish	3
I bob. Dizayn va amaliy dasturlar fanining rivojlanish bosqichlari.	6
1.1. "Dizayn va amaliy dasturlar" fanining maqsad va vazifalari.	6
1.2. Dizayn tushunchasining rivojlanishi va taraqqiyoti.	10
1.3. Jahonning mashhur dizaynerlari.	14
1.4. Xaridor talablari muammolarini shakllantirish.	25
1.5. Savdo-sotuv reklamasi turlari. Reklamani tarqatish vositalari.	37
II bob. Yengil sanoat sohasida axborot texnologiyasining avtomatlashtirilgan tizimlari.	47
2.1. Axborot kommunikatsiya tizimi tarmoqlari va internet. Lokal va mintaqaviy tarmoqlar. Kompyuter tarmoqlarining texnologiyasi va ularning turlari.	47
2.2. Yengil sanoat sohasida qo'llaniladigan texnologik jarayonlarni loyihalashning avtomatlashtirilgan tizimini o'rganish.....	59
2.3. Kompyuter grafikasi. Kompyuter grafikasining qo'llanishi va turlari.	61
2.4. Dinamikada "inson-kiyim" tizimini o'rganish usullarini tizimlashtirish va uskunalari tahlil qilish.	71
2.5. Corel Draw dasturida kontur va figuralar grafik ko'rinishlarni loyihalash, matn, foto va tasvirlar ustida ishlash.	74
III bob. Zamonaviy 3D skanerlash jihozlari va ularning sanoatda tutgan o'rni.	81
3.1. Uch o'lchovli va raqamli texnologiyalardan foydalanish asosida kiyimni loyihalash jarayonini o'rganish.....	81
3.2. 3D o'lchovli loyihalash jihozlari va dasturiy ta'minot asosida kiyimlar loyihalarini yaratish bosqichlari.....	91
3.3. Zamonaviy 3D skanerlash jihozlarining qo'llanilish sohalari va ularning solishtirma tahlili.....	98
3.4. 3D skanerlash jihozlari yordamida optimal manekenlar namunasini yaratish jarayoni va jihozlar parametrlarini asoslash .	106

3.5. SAPR avtomatlashtirilgan tizimi dasturlari haqida umumiy ma'lumotlar va ularning ishlash prinsipi.....	113
Atamalarning izohli lug'ati	130
Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.....	140